

může býti na překážku lepšímu zaopatření. Osoba poraněním zohyžděná není k práci vůbec neschopná, ale pro své zohyždění z mnohého způsobu výdělku je vyloučena. Její volba povolání je obmezena a stížena. Za to se jí má dostat náhrady, jakmile zjištěno zohyždění, jež může mít takový vliv na lepší zaopatření. Toto ustanovení zákona má zejména význam u ženy, jejíž vyhlídka na lepší zaopatření sňatkem byla zohyzdňujícím poraněním zmenšena nebo zmařena. Podle dovolatelova náhledu nemohla by se jí nikdy poskytnouti tato náhrada, poněvadž by se mohlo vždy namítati, že se neví, zda by se byla vůbec provdala. Znalci se vyjádřili, že ke ztrátě zraku levého oka přistupuje u poraněného chlapce ještě nápadné zohyždění okolí oka kožními jizvami, nepohyblivostí oka a zjizvením rohovky, jež snižuje konkurenční schopnost postiženého, chce-li získati zaměstnání v soutěži se žadately tělesně bezvadnými. Právem tudíž byla mu přisouzena též náhrada podle § 1326 obč. zák., nárok na ni není předčasným, náhrada není ani nepřiměřeně velkou. Má-li zohyždění takový nepříznivý vliv na příští výdělečnou činnost, projevuje se po celý život osoby jím postižené.

Čís. 7615.

Trvale neznámým jest pobyt (§ 159 obč. zák.), byl-li manžel od narození dítěte až do doby, kdy dítě popírá své manželské zrození, tak dlouho nepřetržitě neznámého pobytu, že sám nemohl dáti zjistiti pravý rodinný původ dítěte a takto sám provésti právo, jež zákon dává především jemu. Dítě nemůže vykonati žalobou právo podle § 159 obč. zák., vrátí-li se mezi tím manžel, třebas jen přechodně, oznámí-li svůj pobyt nebo stane-li se jinak jeho pobyt známým nebo lze-li aspoň jeho pobyt vyšetřiti.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1927, Rv I 935/27.)

Žalující nezletilec domáhal se proti manželu jeho matky v čase, kdy se žalobce narodil, oduznání manželského původu a odůvodnil žalobu takto: Žalobce, nezl. Alois H., narozený dne 21. dubna 1923, byl zapsán do matriky jako manželské dítě Josefa H-a a Marie H-ové roz. W-ové, jichž manželství bylo právoplatným rozsudkem ze dne 31. března 1923 rozloučeno. Pobyt Josefa H-a od doby zrození nezl. Aloise H-a až do dnešního dne je trvale neznámý, Josef H. v kritické době se v bydlišti matky dítěte nezdržoval, s ní tělesně neobcovoal a již před rozlukou manželství se přes dvě léta toulal po světě a trávil značnou část této doby v žaláři. Matka žalobcova po rozluce provdala se za Antonína T-a, který je vlastním otcem nezl. Aloise H-a a souhlasí, by manželské zrození tohoto dítěte byl oduznáno. **Procesní soud prvního st. l. i c e** žalobu zamítl. **Důvody:** Aby dítě bylo oprávněno popíráti svůj manželský původ, předpokládá ustanovení § 159 obč. zák., že otec dítěte je od jeho narození trvale nezvěstným. Podle křestního listu narodil se Alois H. dne 21. dubna 1923 jako manželské dítě Josefa H-a

a Marie H-ové, roz. W-ové. Jest zjištěno, že Josef H., byv rozsudkem krajského soudu ze dne 5. března 1923 odsouzen do těžkého žaláře na jeden rok, nastoupil trest dne 5. března 1923 ve věznici v Chebu a si v době od 30. března 1923 do 5. října 1923 tento trest odpykával v trestnici pro muže v Plzni, že v této trestnici byl Josefu H-ovi doručen dne 17. května 1923 rozsudek ze dne 31. března 1923, jímž bylo jeho manželství s Marií H-ovou rozloučeno, a že o tomto pobytu Josefa H-a byla matka dítěte k rukám svého právního zástupce dne 25. května 1923 vyrozuměna. Z toho je zřejmo, že pobyt otce dítěte v době od 21. dubna 1923, kdy dítě se narodilo, až do 7. května 1926, kdy byla podána žaloba o oduznání manželského původu, trvale neznámým nebyl, a je nerozhodno, že se Josef H. od roku 1919 k manželce nehlásil a s ní styků až do poslední doby neměl. Za tohoto stavu věci schází předpoklad § 159 obč. zák., aby dítě s úspěchem mohlo odporovati svému manželskému zrození, i když matka dítěte dala k tomu svůj souhlas, a bylo žalobu zamítnouti. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Právo, popírati manželský původ dítěte, bylo přiznáno původně jen manželce matky dítěte, po případě jeho dědicům. Třetí dílčí novelou bylo právo to za předpokladů § 159 obč. zák. přiznáno také dítěti. Z důvodové zprávy komise pro justiční věci panské sněmovny, jejíž usnesení stalo se pak zákonem, vychází, že bylo úmyslem zákonodárcovým, propůjčiti právo to také dítěti — proti čemuž uplatňovány byly četné a závažné námitky — jen s »opatrným omezením«, k němuž náleželo mezi jiným též, že manžel matky dítěte již nežije nebo že je nezvěstný a tudíž sám manželský původ dítěte popírati nemůže. Vzhledem k tomuto zákonodárcovu úmyslu nutno předpoklady § 159 obč. zák. vykládati přísně a, vyžaduje-li zákon, by manžel byl od narození dítěte trvale neznámého pobytu, je tomu rozuměti tak, že je třeba, by byl nepřetržitě nezvěstným po celou dobu od narození dítěte až do doby, kdy dítě popírá manželský původ. Je tedy výklad, jež dává první soud tomuto ustanovení, správný. O nezvěstnosti, zejména o trvalé nezvěstnosti nelze však mluvit již tehda, když někdo po nějaký čas o pobytu druhého neví. Josef H. nebyl nezvěstný ve smyslu § 159 obč. zák., třebaže neměl stálého bydliště, vedl život potulný a k manželce se delší dobu nehlásil, bylo-li přes to možno dotazováním a pátráním jeho pobyt zjistiti. První soud dovodil správně a zjištění to nebylo napadeno, že pobyt Josefa H-a, zejména v době několika měsíců po narození dítěte byl znám a že pobyt ten byl ve sporu rozlukovém matce dítěte a jejímu právnímu zástupci soudem oznámen. Schází tedy podstatný předpoklad žaloby ve smyslu § 159 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Uplatněn je toliko dovolací důvod podle čís. 4 § 503 c. ř. s. a tvrdí se v dovolání, že nižší soudy vykládají ustanovení § 159 obč. zák. příliš úzce, ježto zákon nikomu neukládá zvláštní povinnost, by všemožně

pátral po nezvěstném manželův matčině, nýbrž že postačí, byl-li jeho pobyt trvale neznámý dítěti a těm, kdo podle zákona měli míti zájem na prospěchu dítěte. Že manželův pobyt byl znám matčinu právnímu zástupci v jejím jiném sporu, nemá prý pro nynější spor významu, ježto matka sama se o pobytu svého manžela nedozvěděla a žalovaný obhájce ani netvrdil, ani nedokázal, že právní zástupce matky v onom sporu ji o tom vyrozuměl. Než právní názor odvolacího soudu a výklad, jež dává ustanovení § 159 obč. zák., nutno schváliti. Z důvodové zprávy (viz Věstník ministerstva spravedlnosti z roku 1916 str. 108) je patrné, že právo k žalobě, jíž se popírá manželský původ, bylo dítěti propůjčeno jen výjimečně a za určitých obmezujících předpokladů (zemřel-li manžel matky nebo je-li nezvěstný, souhlasí-li matka, ustanoven-li opatrovník k hájení manželského zrození, zánik žalobního práva do roka po dosažení zletilosti). Musí tedy ustanovení § 159 obč. zák. býti přesně vykládáno (srov. rozh. čís. 2529 a 5085 sb. n. s.). Pojem trvale neznámého pobytu znamená, že manžel byl od narození dítěte až do doby, kdy dítě popírá své manželské zrození, tak dlouho nepřetržitě neznámého pobytu, že sám nemohl dáti zjistiti pravý rodinný původ dítěte a takto sám provésti právo, jež zákon dává především jemu. Vrátili-li se mezitím, třeba jen přechodně, oznámí-li svůj pobyt nebo stane-li se jinak jeho pobyt známým nebo lze-li aspoň jeho pobyt vyšetřiti, nemůže dítě vykonati žalobou popírací právo. Bylo zjištěno, že manžel matky dítěte byl po zrození žalujícího nezletilého dítěte ještě několik měsíců v trestní vazbě v Plzni, že mu tam byl dne 17. května 1923 doručen rozsudek ve sporu o rozlukou manželství, jež jeho manželka zavedla, a že o tom byl dne 25. května 1923 vyrozuměn právní zástupce jeho manželky. Nezáleží na tom, že snad sama o tom nezvěděla, jen když se mohla o tom dozvědět, kdyby byla chtěla neb se o to byla pokusila. Dovolání nemohlo býti shledáno odůvodněným.

Čís. 7616.

Zahájení vyrovnacího řízení není na závadu, by proti vyrovnacímu dlužníku nebyla zažalována a v plném rozsahu přisouzena pohledávka podléhající vyrovnacímu řízení, pakliže v době rozsudku již přijaté a soudem potvrzené vyrovnání nebylo ještě pravoplatným. Lhostejno, že i žalobce hlasoval pro vyrovnání.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1927, Rv I 937/27.)

Proti žalobě o zaplacení pohledávky namítl žalovaný, že zažalovaná pohledávka spadá do vyrovnacího řízení o jmění žalovaného, jež bylo skončeno vyrovnáním na 40%. Procesní soud první stolice rozsudkem ze dne 22. února 1927 přisoudil žalobci celou zažalovanou pohledávku. Důvody: Jest zjištěno, že není vyrovnací řízení, jež bylo k návrhu žalované zahájeno, dosud pravoplatně skončeno. Jak zjištěno